

Η «Προσφυγική κρίση» στην Ελλάδα (2016-2017)

Skype: Το πρώτο βήμα αναγνώρισης των αιτούντων άσυλο | Στατιστικά & Παρατηρήσεις

Της Silvia Giuliani

Εισαγωγή:

Η έκθεση αυτή επικεντρώνεται στην Ελληνική Υπηρεσία Ασύλου και, συγκεκριμένα, στο Skype, το οποίο αποτελεί το πρώτο βήμα που πρέπει να κάνουν οι Υπήκοοι Τρίτων Χωρών (ΥΤΧ) για να αναγνωριστούν ως αιτούντες άσυλο. Η έκθεση βασίζεται σε δεδομένα που συλλέχθηκαν από τον οργανισμό μας, το Generation 2.0 for Rights, Equality and Diversity¹, από τον Ιανουάριο του 2016, έως τον Απρίλιο του 2017. Όπως θα παρατηρήσουμε, υπάρχουν διάφορα προβλήματα που συνδέονται με την Υπηρεσία Ασύλου, προβλήματα που διαφέρουν ανάλογα με την περίοδο αλλά που εξακολουθούν να υφίστανται. Προσοχή θα δοθεί επίσης στη διαφορά μεταξύ των περιόδων πριν και μετά την Συμφωνία της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και στην κατάσταση του 2017. Στην αρχή θα γίνει επεξήγηση του τρόπου λειτουργίας του συστήματος και των προγραμμάτων. Έπειτα, θα επικεντρωθούμε στα διάφορα προβληματικά σημεία και τέλος, θα ακολουθήσει η ανάλυση των δεδομένων.

Skype: Τι είναι και πώς λειτουργεί

Η διαδικασία του Skype είναι το πρώτο βήμα για να αναγνωριστούν οι υπήκοοι τρίτων χωρών ως αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, ο ενδιαφερόμενος δε χρειάζεται να παραστεί άμεσα στην Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου που βρίσκεται στην Αθήνα, αλλά πρέπει να έρθει σε επικοινωνία μέσω Skype, του προγράμματος δηλαδή που χρησιμοποιούμε για να επικοινωνούμε καθημερινά με άτομα που βρίσκονται μακριά.

Η ιδέα πίσω από τη χρήση του Skype ήταν η ανάγκη να αποσυμφορηθεί η πίεση που υπήρχε στην Υπηρεσία Ασύλου κατά τη διάρκεια της λεγόμενης προσφυγικής κρίσης, όταν μεγάλος αριθμός ανθρώπων περίμενε έξω από το κτήριο για να παραλάβει τη νόμιμη άδεια διαμονής στην Ελλάδα. Για το λόγο αυτό, οι ΥΤΧ σταμάτησαν να γίνονται δεκτοί στην Υπηρεσία Ασύλου και ξεκίνησε η διαδικασία προεγγραφής τους μέσω Skype. Αυτό σημαίνει ότι ο ενδιαφερόμενος πρέπει να προσπαθήσει μόνος του, από το κινητό του, να καλέσει μέσω Skype την Υπηρεσία, ή να προσφύγει σε κάποια από τις ελάχιστες Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που προσφέρουν την υπηρεσία αυτή².

Όταν υπάρξει απάντηση από την Υπηρεσία Ασύλου, μια γυναίκα και ένας μεταφραστής ζητούν τα βασικά στοιχεία του υπηκόου τρίτης χώρας (όνομα, επώνυμο, όνομα μητέρας και πατέρα, ημερομηνία γέννησης, υπηκοότητα, χώρα καταγωγής και αριθμό κινητού τηλεφώνου), και δίνονται δύο ραντεβού: στο πρώτο δίνεται στον ενδιαφερόμενο μια κάρτα

¹ Το Generation 2.0 RED είναι μια ΜΚΟ στην Ελλάδα που αποτελείται από ανθρώπους που αγωνίζονται για τα δικαιώματα των ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων, ανεξαρτήτου καταγωγής, εθνικότητας, θρησκείας, φύλου ή σεξουαλικού προσανατολισμού. Αρχικά ξεκίνησε διεκδικώντας τα δικαιώματα της δεύτερης γενιάς, αλλά στην πορεία των χρόνων, η δράση επεκτάθηκε σε πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο επίσης.

² Το Generation 2.0 RED δεν σταμάτησε ποτέ να παρέχει την υπηρεσία Skype, ακόμη και αν αναγκάστηκε να σταματήσει κάποια από τα προγράμματα λόγω των δύσκολων καταστάσεων που έπρεπε να αντιμετωπίσει. Πάντα δεχόταν όλες τις κατηγορίες ανθρώπων, από ανήλικα άτομα μέχρι γυναίκες και από οικογένειες μέχρι μεμονωμένους άντρες.

που του παρέχει προστασία από την αστυνομία και του επιτρέπει να επισκεφτεί νοσοκομείο, ενώ το δεύτερο αφορά την καταγραφή.

Η κάρτα που δίνεται στον ΥΤΧ μετά την προεγγραφή τέθηκε σε εφαρμογή την 16^η Μαρτίου 2016, λόγω του υψηλού αριθμού ατόμων που συλλαμβάνονταν παρόλο που είχαν ήδη προεγγραφεί μέσω Skype από την Υπηρεσία Ασύλου. Συγκεκριμένα, όταν ένας ΥΤΧ φτάνει στην Ελλάδα, λαμβάνει ένα έγγραφο που του επιτρέπει να παραμείνει στη χώρα για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, το χρονικό διάστημα αυτό δίνεται ανάλογα με την υπηκοότητα του εκάστοτε ατόμου: για παράδειγμα, το έγγραφο αυτό έχει ισχύ 6 μηνών αν κάποιος κατάγεται από τη Συρία και 1 μηνός αν κατάγεται από το Αφγανιστάν. Μετά τη λήξη του εγγράφου, το άτομο μπορεί να συλληφθεί διότι δε θεωρείται πλέον καταγεγραμμένο. Με την εφαρμογή της κάρτας, παρόλο που ο αριθμός των μη καταγεγραμμένων ατόμων συνεχίζει να είναι πολύ υψηλός και, κατ'επέκταση ο αριθμός των συλλήψεων επίσης, μετά την επιτυχημένη κλήση μέσω Skype, οι υπήκοοι τρίτων χωρών προστατεύονται τουλάχιστον για όσο χρόνο η κάρτα είναι έγκυρη.

Τα προγράμματα Skype

Υπάρχουν διάφορα προγράμματα Skype, τα οποία αλλάζουν ανά τα χρόνια. Τα προγράμματα βασίζονται στη γλώσσα και, σε ορισμένες περιπτώσεις μόνο, στην επιθυμία του ΥΤΧ να παραμείνει στην Ελλάδα ή να μεταφερθεί σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα. Οι διαθέσιμες γλώσσες των προγραμμάτων Skype είναι: Αραβικά, Farsi-Dari (για τα άτομα που προέρχονται από το Ιράν και το Αφγανιστάν), Αγγλικά-Γαλλικά, Κουρδικές γλώσσες (Sorani και Kurmanji), Αλβανικά, Urdu-Panjabi και Bengali.

Πέρα από τη διαδικασία της οικογενειακής επανένωσης, η οποία είναι δυνατή για όλες τις εθνικότητες και κατά τη διάρκεια όλων των προγραμμάτων Skype, υπάρχει το πρόγραμμα Μετεγκατάστασης, το οποίο επιτρέπει σε ΥΤΧ να μεταβούν νόμιμα σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα, ακόμη και αν δεν έχουν μέλη της οικογένειάς τους σε αυτή. Αυτό ισχύει μόνο για ΥΤΧ που ήρθαν στην Ελλάδα πριν τις 20 Μαρτίου 2016 και προέρχονται από περιορισμένο αριθμό χωρών³. Ένας ΥΤΧ που αιτείται μετεγκατάσταση δεν μπορεί να διαλέξει τη χώρα προορισμού, αλλά μπορεί να διαλέξει κάποιες από τις χώρες που επιθυμεί να πάει. Η επιλογή αυτή, ωστόσο, δεν είναι δεσμευτική. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα Skype ήταν διαθέσιμο μόνο στα Αραβικά και μάλιστα σταμάτησε να λειτουργεί στις 13 Μαρτίου 2017, σχεδόν ένα χρόνο μετά την εκκίνησή του, λόγω του πολύ μικρού αριθμού κλήσεων, πράγμα το οποίο οφειλόταν στον περιορισμένο αριθμό ατόμων που είχαν φτάσει στην Ελλάδα πριν τις 20 Μαρτίου 2016 και δεν είχαν πραγματοποιήσει ακόμα κλήση μέσω Skype.

Όσον αφορά τη διαδικασία της οικογενειακής επανένωσης, η έννοια την οικογένειας είναι πολύ περιορισμένη και αυτήν τη στιγμή, ορίζεται μόνο για τους πολύ στενούς συγγενείς, δηλαδή για τους συζύγους και τα ανήλικα με τους κηδεμόνες τους. Είναι πολύ δύσκολο πχ. για τα αδέρφια να επανενωθούν. Άλλο παράδειγμα είναι πως ένα παιδί 18 χρονών δε μπορεί να ακολουθήσει τη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης, μπορεί μόνον να μεταγκατασταθεί, και όχι απαραίτητα στη χώρα όπου βρίσκεται η οικογένειά του.

Τέλος, υπάρχει ένα ιδιόμορφο πρόγραμμα Skype, το Syrian Fast Track που είναι μόνο για άτομα από τη Συρία που διαθέτουν διαβατήριο και επιθυμούν να παραμείνουν στην Ελλάδα. Σε αυτήν την περίπτωση ακολουθείται μια πιο γρήγορη διαδικασία, ωστόσο υπάρχουν περιορισμένες θέσεις κάθε φορά στο συγκεκριμένο πρόγραμμα. Το 2017 προστέθηκε ένα πρόγραμμα για άτομα που προέρχονται από τη Γεωργία.

³ Για παράδειγμα, άτομα από το Αφγανιστάν ή την Υεμένη δεν μπορούν να μεταφερθούν.

Τα προγράμματα Skype έχουν πολύ αυστηρό χρονοδιάγραμμα και διαρκούν από 1 έως 6 ώρες τη βδομάδα, ανάλογα με τη γλώσσα του προγράμματος. Το πρόγραμμα Skype στα Αραβικά ήταν πάντα 3 ώρες την εβδομάδα, για το πρόγραμμα Farsi-Dari ήταν 3 έως 4 ώρες, ενώ το πρόγραμμα στα Αγγλικά-Γαλλικά ήταν διαθέσιμο 2 ώρες την εβδομάδα και πλέον μόνο 1 ώρα. Το πρόγραμμα για τις Κουρδικές γλώσσες ξεκίνησε στις 21 Μαρτίου με 2 ώρες διαθέσιμες (1 για Sorani και 1 για Kurmanji) και πλέον έχουν αυξηθεί σε 7 ώρες την εβδομάδα (6 για Sorani και 1 για Kurmanji). Το πρόγραμμα Μετεγκατάστασης ξεκίνησε στις 21 Μαρτίου 2016 με 8 διαθέσιμες ώρες και τον Ιούνιο αυξήθηκαν στις 12. Το 2017, μέχρι τις 12 Μαρτίου το πρόγραμμα ήταν διαθέσιμο μόνο για 1 ώρα, αλλά πλέον δεν λειτουργεί. Τέλος, το Συριακό πρόγραμμα fast-track, από τις 2 ώρες μειώθηκε στη 1 ώρα την εβδομάδα.

Τα γενικά προβλήματα που συνδέονται με το Skype

Υπάρχουν πολλά προβλήματα με το σύστημα του Skype. Αρχικά, δε γνωρίζουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι τι είναι το Skype και πώς λειτουργεί. Υπήρξε, για παράδειγμα, μια περίπτωση γυναίκας από τη Συρία, γεννημένη το 1932, η οποία αν προσπαθούσε να κάνει την κλήση μόνη της θα αντιμετώπιζε σοβαρές δυσκολίες. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να καλούν μόνοι τους, μέσω κινητού τηλεφώνου, αλλά, με τα περσινά δεδομένα τουλάχιστον, έχουν περισσότερες πιθανότητες να πετύχουν στην κλήση τους αν απευθυνθούν σε μια Μη Κυβερνητική Οργάνωση που παρέχει την υπηρεσία αυτή.

Δεύτερο πρόβλημα είναι το πολύ αυστηρό χρονοδιάγραμμα. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια των λίγων διαθέσιμων ωρών για κάθε πρόγραμμα, όλοι οι ενδιαφερόμενοι προσπαθούν να συνδεθούν, ελπίζοντας σε μια απάντηση της Υπηρεσίας Ασύλου. Σε αυτό, προστίθεται και το εξής πρόβλημα: στην Υπηρεσία Ασύλου υπάρχει *μόνο ένας υπολογιστής διαθέσιμος για τις κλήσεις Skype*. Το αυστηρό χρονοδιάγραμμα, ο υψηλός αριθμός ατόμων που καλούν ταυτόχρονα και τα προβλήματα που δημιουργούνται στη σύνδεση του διαδικτύου, μπορούν να δώσουν μια πρόχειρη εικόνα για τα εμπόδια που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι ΥΤΧ. Σε αυτά, έρχεται να προστεθεί και το γεγονός ότι, λόγω του μεγάλου αριθμού ταυτόχρονων κλήσεων, κάποιες φορές το σύστημα Skype της Υπηρεσίας Ασύλου «πέφτει» εντελώς.

Επιπλέον, λόγω των προβλημάτων σύνδεσης του διαδικτύου, μια κλήση που θα μπορούσε να διαρκέσει μερικά λεπτά, πολλές φορές φτάνει τα 15, μειώνοντας δραστικά τον αριθμό των κλήσεων που θα μπορούσαν να απαντηθούν. Τέλος, για κάθε κλήση, η Υπηρεσία Ασύλου δέχεται μόνο μια οικογένεια ή ένα άτομο και έπειτα η κλήση τερματίζεται.

Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε από το 2016 είναι πολύ διαφορετικές, αλλά αυτά τα γενικά προβλήματα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη καθώς, ένα χρόνο αργότερα, εξακολουθούν να υπάρχουν.

Στατιστικά δεδομένα Skype 2016

Πριν προχωρήσουμε στα στατιστικά δεδομένα, είναι αναγκαίο να δοθεί ένα σύντομο πλαίσιο όσον αφορά την αριθμητική κατάσταση των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελλάδα. Η Ελλάδα δέχτηκε την πλειοψηφία των ΥΤΧ στα νησιά της το 2015, με ένα πολύ υψηλό αριθμό: 856.723 άτομα⁴. Μεταξύ Σεπτεμβρίου 2015 και Σεπτεμβρίου 2016 υπήρξαν 762.258 νέες αφίξεις. Αυτά τα δεδομένα είναι πιο εντυπωσιακά αν λάβουμε υπόψη ότι πολλές χώρες αποφάσισαν να κλείσουν τα σύνορα και, επομένως, εγκλώβισαν τους ΥΤΧ

⁴ Δείτε: <http://data.unhcr.org/mediterranean/country.php?id=83>,

στην Ελλάδα. Μετά τη Συμφωνία μεταξύ Τουρκίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης υπήρξε δραστική μείωση των καθημερινών αφίξεων στην Ελλάδα⁵.

Είναι απαραίτητο να τονιστεί ότι οι αριθμοί των παρακάτω διαγραμμάτων αφορούν άτομα τα οποία εμείς μπορέσαμε να καταγράψουμε. Ο αριθμός των ατόμων που επισκέπτονταν καθημερινά τα γραφεία ήταν στην πραγματικότητα πολύ μεγαλύτερος. Στο παρακάτω διάγραμμα υπάρχει ο αριθμός των ατόμων που επισκέπτονταν την οργάνωση κάθε μήνα του 2016, χωρισμένοι με βάση τη χώρα καταγωγής. Ο Μάρτιος διαχωρίζεται σε τρία τμήματα: πριν την εφαρμογή της Συμφωνίας Τουρκίας-Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά την εφαρμογή της και ο συνολικός αριθμός ατόμων που ήρθαν κατά τη διάρκεια του Μαρτίου.

Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε εύκολα, από τις 20 Μαρτίου και έπειτα, όταν η Συμφωνία Τουρκίας-ΕΕ άρχισε να εφαρμόζεται, η κατάσταση άλλαξε πλήρως. Αν τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο ήρθαν κατά προσέγγιση 52 και 77 άτομα αντίστοιχα, το Μάρτιο ο αριθμός ανέβηκε στα 163. Η μείωση των ατόμων που προσήλθαν ανά μήνα μετά το Μάρτιο του 2016 είναι λόγω της απόφασης του οργανισμού να σταματήσει τα προγράμματα Skype σε κάποιες γλώσσες. Πρακτικά, ο αριθμός των ατόμων που προσέρχονταν καθημερινά ήταν πολύ υψηλός (περίπου 100 άτομα/μέρα) και η κατάσταση ήταν μη διαχειρίσιμη.

	ΙΑΝ 2016	ΦΕΒ 2016	MARCH 2016			ΑΠΡ 2016	ΜΑΪ 2016	ΙΟΥΝ 2016	ΙΟΥΛ 2016	ΑΥΓ 2016	ΣΕΠΤ 2016	ΟΚΤ 2016	ΝΟΕΜ 2016	ΔΕΚ 2016	ΣΥΝ 2016
			ΠΡΙ Ν ΤΙΣ 20	ΜΕ ΤΑ ΤΙΣ 20	ΣΥΝ ΟΛ Ο										
ΠΑΚΙΣΤΑΝ	7	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23
ΜΠΑΓΚΛΑΝΤΕΣ	6	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22
ΝΙΓΗΡΙΑ	8	10	6	5	11	0	2	2	7	1	4	0	2	0	47
ΟΥΓΚΑΝΤΑ	11	3	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
ΑΛΒΑΝΙΑ	2	10	3	3	6	8	11	13	25	3	2	14	13	13	119
ΓΚΑΝΑ	6	2	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	12
ΜΑΡΟΚΟ	0	8	4	2	6	3	2	0	0	0	2	7	4	1	33
ΣΙΕΡΡΑ ΛΕΟΝΕ	6	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	7
ΚΑΜΕΡΟΥΝ	1	4	0	17	17	6	10	1	5	0	4	2	5	2	57
ΙΡΑΝ	1	2	6	7	13	0	9	11	11	2	7	22	14	3	95
ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ	0	0	0	22	22	18	1	2	18	1	4	18	7	4	95
ΣΥΡΙΑ	1	2	13	61	74	54	49	36	18	1	5	4	2	7	253
ΛΙΒΑΝΟΣ	0	2	0	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	1	6
ΑΙΘΙΟΠΙΑ	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
ΓΚΑΜΠΙΑ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
ΚΕΝΥΑ	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
ΛΙΒΗΡΙΑ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
ΙΡΑΚ	0	0	0	2	2	22	6	0	5	0	0	5	1	1	42
ΣΟΥΔΑΝ	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
ΚΟΝΓΚΟ ?	0	0	0	5	5	1	0	1	22	0	0	0	2	0	31
ΚΟΝΓΚΟ Κ	0	0	0	3	3	3	10	21	4	0	0	9	0	0	50
ΚΟΜΟΡΟΣ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
ΑΪΤΗ	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1

⁵ Ibidem

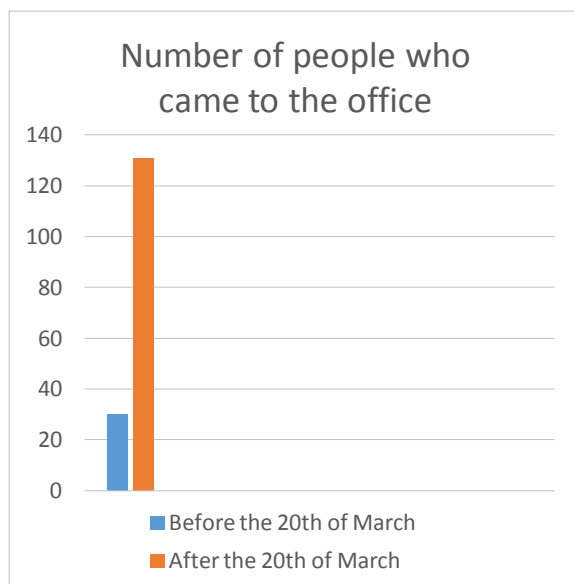
ΤΟΓΚΑ	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
ΣΡΙ ΛΑΝΚΑ	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	3
ΚΟΤΕ ΝΤ'ΙΒΟΡΕ	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
ΣΕΝΕΓΑΛΗ	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
ΜΑΛΙ	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
ΚΟΝΓΚΟ ΒΡ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	4	1	0	16
ΓΟΥΙΝΕΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
ΜΠΟΥΡΟΥΝΤΙ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
ΣΑΝΤ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
ΕΡΥΘΡΑΙΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
ΑΛΓΕΡΙΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	5
ΥΕΜΕΝΗ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
ΛΙΒΥΗ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
ΣΥΝΟΛΟ	52	77	33	130	163	116	102	91	123	9	40	88	56	36	948

Κάτι που πρέπει να έχουμε υπόψιν όταν συγκρίνουμε την κατάσταση του 2016 με αυτήν του 2017, είναι ο αριθμός των ατόμων που κατάφεραν να κλείσουν ραντεβού (δηλαδή αυτοί που είχαν επιτυχία στην κλήση τους στο Skype) από τα 953 άτομα. Εξαιτίας έλλειψης στοιχείων για τον Ιανουάριο του 2016, δεν θα συνυπολογίσουμε το μήνα αυτό. Στους 901 ΥΤΧ (Φεβρουάριο-Δεκέμβριο του 2016), οι 870 έλαβαν απάντηση. Από τους 31 που δεν τα κατάφεραν, οι 15 ήταν από το Πακιστάν. Για το λόγο αυτό, αποφασίσαμε να σταματήσουμε το πρόγραμμα Skype για τη γλώσσα Ουρντού από το Φεβρουάριο.

Η αλλαγή: Η 20^η Μαρτίου 2016

Όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα, από τις 20 Μαρτίου, με την εφαρμογή της Συμφωνίας Τουρκίας – Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατάσταση άλλαξε πλήρως. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ενώ τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο προσήλθαν για κλήση Skype 52 και 77 άτομα αντίστοιχα, ο αριθμός το Μάρτιο ανέβηκε στα 163.

Η Συμφωνία Τουρκίας-Ευρωπαϊκής Ένωσης υπογράφηκε στις 18 Μαρτίου 2016 και τέθηκε σε εφαρμογή μέσα σε δύο ημέρες. Σκοπός της Συμφωνίας ήταν να σταματήσουν οι αφίξεις παράτυπων μεταναστών στην Ελλάδα. Η Συμφωνία δεν χωρίζεται σε άρθρα, αλλά ονομάζει τα απαραίτητα σημεία για την επίτευξη του στόχου. Ορίζεται λοιπόν, ότι από την 20^η Μαρτίου 2016 όσοι παράτυποι μετανάστες φτάνουν στην Ελλάδα, θα απελαύνονται στην Τουρκία. Τα κόστη αυτού του «προσωρινού και έκτακτου μέτρου (..) απαραίτητου για την λήξη του ανθρωπίνου πόνου και την αποκατάσταση της δημόσιας τάξης» καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον, «για κάθε Σύρο που επιστρέφει στην Τουρκία από ελληνικά νησιά, ένας Σύρος θα εγκαθίσταται από την Τουρκία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, λαμβάνοντας υπόψη τα Κριτήρια Ευαλωτότητας των Ηνωμένων Εθνών». Όπως υπογραμμίζεται στη Συμφωνία, τα Κριτήρια Ευαλωτότητας των Ηνωμένων Εθνών θα είναι σεβαστά και όλη η διαδικασία θα είναι πλήρως σύμφωνη με την Ευρωπαϊκή και παγκόσμια νομοθεσία, ώστε να «αποτραπεί κάθε είδους μαζική απέλαση». Η Τουρκία, από πλευράς της, πρέπει να αποτρέψει την παράνομη μετανάστευση, ώστε να σταματήσει ή να μειωθεί η παράνομη διέλευση από τα σύνορα. Ως ανταμοιβή, η Τουρκία θα επιτύχει την φιλελευθεροποίηση της visa για τους Τούρκους υπηκόους και 3 δισεκατομμύρια ευρώ. Στην περίπτωση που οι υποχρεώσεις της Τουρκίας πραγματοποιηθούν, θα λάβει επιπλέον 3 δισεκατομμύρια στο τέλος του 2018.

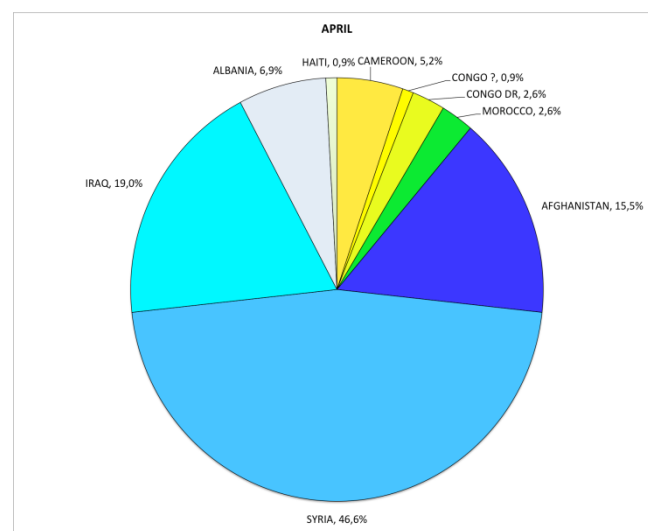
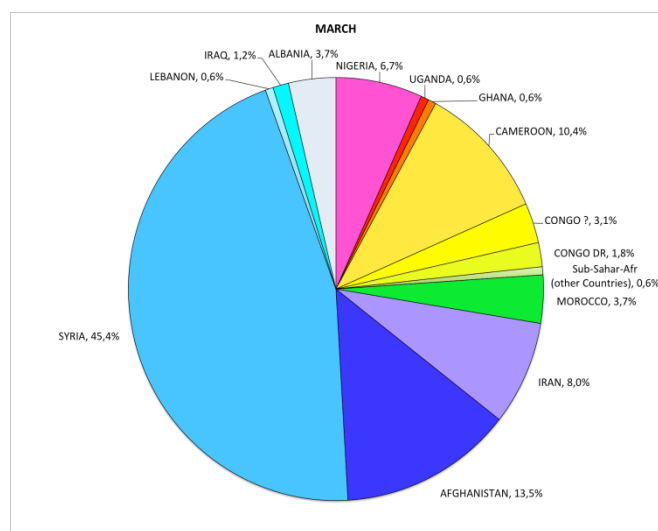
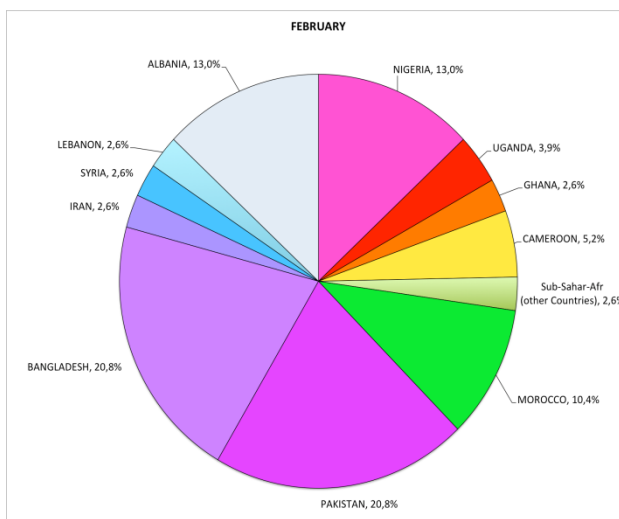
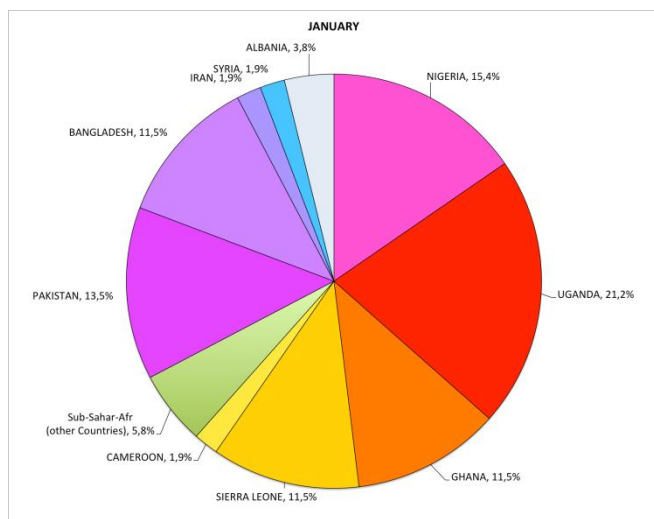

Ρίχνοντας μια πιο προσεκτική ματιά στα στοιχεία, παρατηρούμε πως η μεγαλύτερη διαφορά είναι ανάμεσα στις 20 πρώτες και τις 10 τελευταίες ημέρες του Μαρτίου: σε 20 μέρες μόνο 33 ΥΤΧ ζήτησαν την υπηρεσία Skype, αλλά στις επόμενες 10 μέρες έγιναν 130. Αυτό σημαίνει πως (από τις 20 έως τις 30 Μαρτίου) ο αριθμός ήταν τετραπλάσιος και πλέον από αυτόν των ατόμων που προσήλθαν στην αρχή του μήνα. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως στο μισό χρόνο (μέσα σε μόλις 10 ημέρες), καταγράψαμε 130 άτομα, 4 φορές περισσότερα από αυτούς που ήρθαν τις πρώτες 20 ημέρες, που ήταν συνολικά 33.

Από τον προηγούμενο πίνακα παρατηρούμε επίσης πως άλλαξαν και οι εθνικότητες των ατόμων που προσήλθαν στον οργανισμό. Αναλύουμε σύντομα:

Βλέποντας το παρακάτω διάγραμμα, παρατηρείται μεγάλη διαφορά στις εθνικότητες των ατόμων που ήρθαν να κάνουν αίτηση για τα προγράμματα Skype από τον Ιανουάριο - Φεβρουάριο και Μάρτιο - Απρίλιο⁶. Αυτό παρατηρείται ιδιαίτερα στην περίπτωση των Σύρων: ενώ τον Ιανουάριο και το Φεβρουάριο αποτελούσαν το 1,9% και 2,6% αντίστοιχα, το Μάρτιο και τον Απρίλιο αποτελούσαν περισσότερο από το 45,5% του συνολικού αριθμού ατόμων που προσήλθαν τους συγκεκριμένους μήνες. Ένα ακόμα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι αυτό των Αφγανών: ενώ τον Ιανουάριο και το Φεβρουάριο κανένα άτομο από το Αφγανιστάν δεν ήρθε στον Οργανισμό, το Μάρτιο και Απρίλιο αποτελούσαν το 13,5% με 15,5% του συνολικού αριθμού ατόμων. Οι Ιρακινοί ξεκίνησαν να έρχονται μόνο μετά την εκκίνηση του προγράμματος Skype στην Κουρδική γλώσσα. Από την άλλη πλευρά, το ποσοστό των υπηκόων τρίτων χωρών που προέρχονταν από Αφρικανικές χώρες (με εξαίρεση το Μαρόκο) μειώθηκε δραστικά: τον Ιανουάριο αποτελούσαν το 67,3% του συνολικού αριθμού, αποτελώντας τη μεγαλύτερη ομάδα ατόμων, ενώ τον Απρίλιο αντιπροσώπευαν μόλις το 8,7%. Τα συγκεκριμένα δεδομένα είναι ιδιαίτερα σχετικά, καθώς αποδεικνύουν τις δυσκολίες κάποιων ομάδων να έχουν πρόσβαση στην Υπηρεσία Ασύλου.

⁶ Η περίπτωση του Μπαγκλαντές και του Πακιστάν είναι διαφορετική από τις άλλες, καθώς έπρεπε να σταματήσουμε τα προγράμματα Skype σε αυτές τις γλώσσες.

Ένα τελευταίο σημαντικό σχόλιο σχετικά με το 2016 αφορά τον υψηλό αριθμό συλλήψεων ατόμων που μιλούσαν Farsi Dari. Το Μάιο του 2016, 8 στα 10 άτομα προερχόμενα από το Αφγανιστάν και το Ιράν είχαν συλληφθεί τους προηγούμενους μήνες. Αυτό δεν πρέπει να οδηγεί σε εσφαλμένα συμπεράσματα, καθώς μπορεί εύκολα να εξηγηθεί. Πριν τις 16 Μαρτίου 2016, η Υπηρεσία Ασύλου δεν έδινε κάρτα που προστάτευε τους υπηκόους τρίτων χωρών από την αστυνομία, παρά μόνο ραντεβού για την εγγραφή τους. Παρόλα αυτά, ο χρόνος αναμονής μεταξύ της επιτυχημένης κλήσης Skype και του ραντεβού εγγραφής ήταν μεγάλος, και το αρχικό «έγγραφο» που δίνονταν στους Ιρανούς και Αφγανούς κατά την άφιξή τους στην Ελλάδα, το οποίο αναφέρθηκε παραπάνω, είχε διάρκεια μόλις ένα μήνα. Από τη στιγμή, για παράδειγμα, που οι Αφγανοί είχαν μεγάλο χρόνο αναμονής - κατά μέσο όρο 67,4 μέρες για τις οικογένειες και 30,6 μέρες για μεμονωμένα άτομα, με την μεγαλύτερη αναμονή να φτάνει τις 124 ημέρες - είναι φανερός ο λόγος που πολλοί από αυτούς είχαν συλληφθεί τους προηγούμενους μήνες.

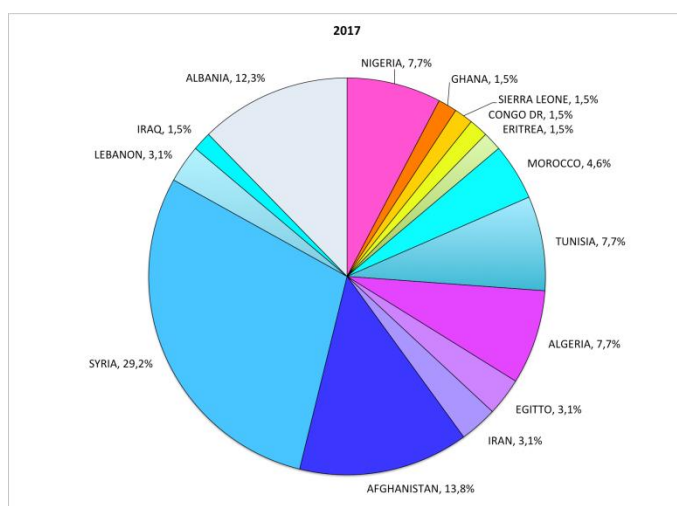
Είχαμε την περίπτωση ενός ζευγαριού από το Ιράν που ήρθε το Φεβρουάριο για κλήση Skype και που λίγο αργότερα συνελήφθη γιατί τα χαρτιά τους είχαν ήδη λήξει. Το ραντεβού εγγραφής τους είχε δοθεί 36 μέρες μετά την επιτυχή κλήση Skype, που σίγουρα δεν έγινε την ημέρα της άφιξής τους στην Ελλάδα. Ωστόσο, το 2017 η κατάσταση άλλαξε για τους ομιλητές Farsi Dari, καθώς τα ραντεβού για την καταγραφή τους δίνονται μέσα σε λίγες μέρες. Αυτό συμβαίνει διότι πλέον τα άτομα από το Αφγανιστάν και το Ιράν δεν καταγράφονται στο κεντρικό κτίριο της Υπηρεσίας Ασύλου, στην Κατεχάκη, αλλά στην Υπηρεσία Ασύλου Πειραιά. Με τον τρόπο αυτό, η διαδικασία γίνεται ταχύτερη.

Στατιστικά Skype 2017

Μετά την πλαισίωση της κατάστασης το 2016, προχωρούμε με την κατάσταση του 2017. Ο αριθμός των ατόμων που φτάνουν στην Ελλάδα καθημερινά έχει μειωθεί δραματικά λόγω την Συμφωνίας Τουρκίας - Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περίπου 60.000 υπήκοοι τρίτων χωρών είναι αυτήν τη στιγμή στην Ελλάδα, και παρόλο που η κατάσταση εξακολουθεί να είναι δύσκολη, καθαρά από αριθμητικής πλευράς, φαίνεται πως δεν είμαστε πια σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Πλέον δεν μιλάμε για πάνω από 800.000 άτομα που καταφθάνουν στην Ελλάδα. Μέχρι τις 7 Μαΐου 2017, λίγο περισσότεροι από 3.000 άνθρωποι έφτασαν στη χώρα.

Ωστόσο, υπάρχουν ακόμα αρκετές προβληματικές καταστάσεις. Όπως φαίνεται καθαρά στον παρακάτω πίνακα, ο αριθμός των ΥΤΧ που καταγράψαμε είναι πολύ μικρός: σε 4 μήνες καταφέραμε να καταγράψουμε μόνο 65 άτομα (και για την πλειοψηφία αυτών δεν υπήρξε επιτυχημένη κλήση Skype).

Χώρα	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος	Σύνολο
Αλβανία	5	1	2	0	8
Μαρόκο	3	0	0	0	3
Αλγερία	2	2	1	0	5
Συρία	4	5	4	6	19
Τυνησία	1	4	0	0	5
Λίβανος	1	1	0	0	2
Αίγυπτος	0	1	1	0	2
Ιράκ	0	1	0	0	1
Ερυθραία	1	0	0	0	1
Νιγηρία	0	3	2	0	5
Κονγκό DR	0	0	1	0	1
Σιέρα Λεόνε	0	0	1	0	1
Γκάνα	0	0	0	1	1
Αφγανιστάν	1	1	5	2	9
Ιράν	0	0	0	2	2
Σύνολο	18	20	16	11	65

Ο αριθμός των υπηκόων τρίτων χωρών που καταγράφησαν είναι πολύ χαμηλός, επομένως δεν είναι σημαντική η αναφορά του. Ωστόσο, πρέπει να αναφέρουμε πως, όπως δείχνει το διάγραμμα, η πλειοψηφία

των ατόμων συνεχίζει να προέρχεται από την Συρία (29,2%), και ακολουθούν τα ποσοστά από το Αφγανιστάν (13,8%) και την Αλβανία (12,3%). Διαφοροποίηση υπάρχει στο ποσοστό των ατόμων που προέρχονται από την Αλγερία και την Τυνησία (7,7%).

Παρά το χαμηλό αριθμό των ατόμων που καταγράφονται μέσω Skype από την οργάνωση, υπάρχει ακόμα μια μακρά λίστα αναμονής για καταγραφή και καθημερινά έρχονται πολλά άτομα στα γραφεία, ωστόσο δεν είναι δυνατό να τους δεχτούμε. Για να γίνει κατανοητός ο λόγος, περνάμε στον επόμενο πίνακα που αφορά τον αριθμό των απαντήσεων που λάβαμε από την Υπηρεσία Ασύλου στις κλήσεις Skype κάθε μήνα.

Γλώσσα	Ιανουάριος 2017	Φεβρουάριος 2017	Μάρτιος 2017	Απρίλιος 2017	Σύνολο	Σύνολο μετά τις 13 Μαρτίου
Αραβικά	4	4	1	0	9	1
Fast Track	2	2	0	1	5	1
Farsi Dari	1	1	2	0	4	2
Αγγλικά - Γαλλικά	0	2	2	0	4	1
Σύνολο	7	9	5	1	22	5

Το 2017 η Υπηρεσία Ασύλου απάντησε στις κλήσεις μας μέσω Skype πραγματικά ελάχιστες φορές. Συγκεκριμένα, μετά την αλλαγή του χρονοδιαγράμματος των προγραμμάτων Skype στις 13 Μαρτίου 2017, η κατάσταση χειροτέρεψε, με αποκορύφωμα τον Απρίλιο, που είχαμε μόνο μία απάντηση στις 30 ώρες κλήσεων. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι στις 29 ώρες κλήσεων που πραγματοποιήθηκαν δεν υπήρξε καμία απάντηση. Από τις 13 Μαρτίου έως τα τέλη Απριλίου, είχαμε μία απάντηση ανά 10 ώρες και 36 λεπτά. Υπάρχει μεγάλη διαφορά σε σύγκριση με τα περσινά δεδομένα. Για παράδειγμα, αν συλλέξουμε μαζί τα προγράμματα Αραβικών, Farsi Dari και Αγγλικών-Γαλλικών, τον Μάρτιο του 2016 η Υπηρεσία Ασύλου απάντησε στις κλήσεις μας 18 φορές.

Παρά τον μικρό αριθμό απαντήσεων, πολλά άτομα συνεχίζουν να έρχονται στα γραφεία της οργάνωσης, πολλές φορές αναφέροντας πως τους δόθηκε η υπόδειξη από την ίδια την Υπηρεσία Ασύλου να έρθουν σε εμάς.

Συμπεράσματα

Περνώντας στα συμπεράσματα, θέλουμε να τονίσουμε κάποια σημαντικά στοιχεία που διαχωρίσαμε από την ανάλυση των στατιστικών.

Αρχικά, η δυνατότητα αίτησης διεθνούς προστασίας είναι ένα θεμελιώδες δικαίωμα, το οποίο πρέπει να προστατεύεται και να διασφαλίζεται. Το πρόγραμμα Skype, με όλα τα προβληματικά σημεία του, δε δίνει τη δυνατότητα στα άτομα που ζητούν διεθνή προστασία να έχουν άμεση πρόσβαση στα δικαιώματά τους.

Επιπλέον, εφόσον ένα άτομο πρέπει να έρθει πολλές φορές για να υπάρξει απάντηση από την Υπηρεσία Ασύλου -με ένα άτομο από το Αφγανιστάν να κρατάει το «ρεκόρ», καθώς έρχεται 4 φορές την εβδομάδα για συνολικά δύο βδομάδες χωρίς να έχει λάβει μέχρι στιγμής απάντηση ακόμα- υπάρχει η πιθανότητα να συλληφθεί ή να απελαθεί, ακόμα και αν προσπαθεί να παραμείνει νόμιμα στη χώρα.

Τρίτον, ο αριθμός των ατόμων που καλούν την Υπηρεσία Ασύλου παραμένει πολύ υψηλός, καθώς ακόμα και αν βρίσκονται στην Ελλάδα πολλά χρόνια, πρέπει να ακολουθήσουν την ίδια, αργή διαδικασία αν η άδειά τους έχει λήξει.

Όλα τα παραπάνω, κάνουν τους ΥΤΧ ακόμα πιο ευάλωτους: τα άτομα που δεν κάνουν τις κλήσεις Skype μπορεί να συλληφθούν, δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε νοσοκομεία, αλλά και, λόγω αυτών των παραγόντων, υπάρχουν άτομα που εκμεταλλεύονται την κατάσταση και ζητούν χρηματικά ποσά από τους ενδιαφερόμενους για να τους παραπέμψουν σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, οι οποίες παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες έτσι και αλλιώς δωρεάν. Ένα ακόμα ζήτημα είναι ότι άτομα έρχονται στο κέντρο της πόλης για να μπορέσουν να κάνουν τις κλήσεις Skype, ακόμα και αν μένουν σε κέντρα φιλοξενίας σε μακρινές περιοχές, ρισκάροντας ακόμα περισσότερο να συλληφθούν.

Τα προγράμματα Skype αποτρέπουν τους ΥΤΧ από το να έρχονται άμεσα στην Υπηρεσία Ασύλου, αλλά παράλληλα επιτρέπουν περισσότερα λάθη από τους ενδιαφερόμενους: λόγω του περίπλοκου συστήματος, τα άτομα που προσπαθούν να κάνουν μόνοι τους κλήσεις Skype, τις κάνουν σε λάθος ώρες, εκτός χρονοδιαγράμματος, ή κάνουν κλήσεις σε διαφορετικά προγράμματα από αυτά που ανήκουν, πιστεύοντας ότι έχουν περισσότερες πιθανότητες να λάβουν μια απάντηση. Αυτό όμως έχει σαν αποτέλεσμα να γίνεται η Υπηρεσία Ασύλου ακόμη πιο αναποτελεσματική, ενώ παράλληλα στερεί τις πιθανότητες από ένα άτομο που καλεί τη σωστή ώρα και στο σωστό πρόγραμμα, να έχει μια επιτυχημένη κλήση.

Υπάρχουν πολλές εθνικότητες που έχουν ακόμα μεγαλύτερες δυσκολίες να ανταπεξέλθουν. Για παράδειγμα, υπάρχει μόνο μια διαθέσιμη ώρα για τα άτομα που μιλούν Αγγλικά και Γαλλικά. Από τη στιγμή που αυτό το πρόγραμμα αφορά κυρίως άτομα Αφρικανικών χωρών, 1 ώρα για δύο γλώσσες μάλλον θεωρείται αρκετή. Αφγανοί και Ιρανοί πρέπει να έρχονται επανειλημμένα (πέρσι τουλάχιστον 4 φορές, φέτος μέχρι και 14 φορές) χωρίς καμία απάντηση. Πιθανώς η κατάσταση στη Νιγηρία και στο Καμερούν -αναφερόμενοι στις δύο αφρικανικές χώρες από τις οποίες είχαμε τις περισσότερες αφίξεις- μαζί με τους Αφγανούς και τους Ιρανούς να μη θεωρούνται ιδιαίτερα προβληματικές.

Επιπλέον, το γεγονός ότι η Υπηρεσία Ασύλου έδινε -περισσότερο από μια φορά- διαφορετικά ραντεβού για καταγραφή μελών της ίδιας οικογένειας και κάποιες φορές έδωσε σε ανηλίκους (για παράδειγμα ένα μωρό ή ένα πολύ μικρό παιδί) διαφορετική ημερομηνία καταγραφής από τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας (μητέρα, πατέρα ή άλλο

παιδί), είναι ακόμα μια απόδειξη των δυσκολιών του συνολικού συστήματος και όχι μόνο του Skype.

Υπήκοοι τρίτων χωρών συνεχίζουν να προσέρχονται στην οργάνωση, ακόμα και αν γνωρίζουν ότι δεν μπορούμε να τους δεχτούμε. Πέρσι επειδή υπήρχε μεγάλος αριθμός αφίξεων στη χώρα καθημερινά, και φέτος επειδή η Υπηρεσία Ασύλου δεν απαντά στις κλήσεις. Η κατάσταση αλλάζει αλλά δεν παύει να είναι προβληματική. Δεν έχει σημασία πόσες αφίξεις υπάρχουν καθημερινά στην Ελλάδα, αλλά το γεγονός ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών έχουν πάντα δυσκολία πρόσβασης στο θεμελιώδες δικαίωμά τους να αιτηθούν διεθνούς προστασίας.

Από αριθμητικής άποψης, η κατάσταση δεν είναι πλέον «επείγουσα», ωστόσο η Υπηρεσία Ασύλου συνεχίζει να χρησιμοποιεί μόνο έναν υπολογιστή για τις κλήσεις Skype και να χρησιμοποιεί το ίδιο σύστημα που αποδεδειγμένα δε λειτουργεί. Η Υπηρεσία απαντά σε περίπου 50 κλήσεις την ημέρα για ολόκληρη την Ελλάδα και δε διαθέτει μεταφραστές για γλώσσες όπως Hindi, Κινεζικά και Ινδονησιακά.

Από την εφαρμογή της Συμφωνίας Τουρκίας-Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατάσταση έγινε χειρότερη για τους ΥΤΧ, και για εμάς επίσης. Μετά την Συμφωνία, το 2016, είχαμε να αντιμετωπίσουμε πλήθος τρομοκρατημένων ανθρώπων έξω από τα γραφεία της οργάνωσης, που ζητούσαν κλήση Skype. Δυστυχώς, λόγω του συστήματος, δε μπορούσαμε -και εξακολουθούμε να μη μπορούμε- να τους δεχτούμε όλους. Έπρεπε και πρέπει ακόμα να επιλέγουμε ποιους θα δεχτούμε και ποιους όχι, γνωρίζοντας το ρίσκο της επιλογής μας, που μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα τη σύλληψή τους και τη συνέχεια της κατάστασης την οποία βιώνουν στην Ελλάδα. Οι αποφάσεις αυτές όμως δε θα έπρεπε να λαμβάνονται από ανθρώπους που δουλεύουν σε μικρές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις. Θα έπρεπε να είναι ευθύνη του κράτους.

Το γεγονός ότι οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις θέλουν να προσφέρουν βοήθεια και διαθέτουν δωρεάν τις υπηρεσίες τους, δε σημαίνει ότι είναι υποκατάστατα των ανάλογων κρατικών φορέων. Και πιθανώς οι Οργανώσεις να μη διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να βοηθήσουν αποτελεσματικά. Αφεθήκαμε την περίοδο εκείνη, χωρίς κατευθυντήριες οδηγίες, με μόνη υπόδειξη να δίνουμε προτεραιότητα σε ευάλωτους ανθρώπους. Αλλά πως κρίνεται κάποιος ως ευάλωτος σε τέτοιες καταστάσεις; Είναι ευάλωτο ένα ασυνόδευτο ανήλικο παιδί, ένα ορφανό; Μια οικογένεια; Μια έγκυος γυναίκα που είναι στον 1^ο-5^ο-7^ο-9^ο μήνα κύησης; Ένα άτομο με προβλήματα υγείας ή ένας ψυχικά ασθενής; Ένα άτομο που έχει συλληφθεί και κινδυνεύει να απελαθεί;

Όταν ο αριθμός των υπηκόων τρίτων χωρών είναι πολύ υψηλός, είναι δεδομένο ότι η πλειοψηφία είναι στην κατηγορία των ευάλωτων ατόμων. Και σύμφωνα με τα κριτήρια ευαλωτότητας, εάν κάποιο άτομο αποκλειστεί από τη διαδικασία καταγραφής, θα είναι σίγουρα ευάλωτο μέσα στους επόμενους μήνες. Είναι ένας από τους λόγους που δεχόμαστε ενήλικους άντρες για κλήσεις Skype, οι οποίοι συνήθως αποκλείονται από άλλες Οργανώσεις.

Το σημαντικότερο όμως είναι κάτι πολύ απλό: όλες οι αποφάσεις έχουν συνέπειες. Το 2016, όταν υπογράφηκε η Συμφωνία, η Ευρωπαϊκή Ένωση πιθανώς δεν έλαβε υπόψη την κατάσταση την οποία θα επέφερε αυτή η Συμφωνία στην Ελλάδα, ούτε την έλλειψη βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων που οι υπήκοοι τρίτων χωρών θα είχαν να αντιμετωπίσουν. Σαν να μην ήταν ενήμεροι της κατάστασης. Τώρα, ως μια ανθρωπιστική Μη Κυβερνητική Οργάνωση, γνωρίζοντας την υφιστάμενη κατάσταση, υποστηρίζουμε ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα – συμπεριλαμβανόμενης της εύκολης πρόσβασης σε διεθνή προστασία – οφείλουν να εξασφαλίζονται από τις Αρμόδιες Αρχές.

Για όλους αυτούς τους λόγους, και επειδή πρέπει να προετοιμαζόμαστε για το μέλλον, υποστηρίζουμε την κατάργηση της διαδικασίας κλήσεων μέσω Skype και την αντικατάστασή της από μια διαφορετική, αποτελεσματική και ασφαλή διαδικασία. Συγκεκριμένα, προτείνουμε την αποκέντρωση του συστήματος σε άλλη δομή/γραφείο της Υπηρεσίας Ασύλου, σε αυτή του Πειραιά, όπου θα επιτρέπει την απευθείας παρουσία του ενδιαφερόμενου ατόμου. Με τον τρόπο αυτό, αφενός θα είναι ταχύτερη και ασφαλέστερη η διαδικασία αίτησης διεθνούς προστασίας από τους υπηκόους τρίτων χωρών και αφετέρου, η κεντρική Υπηρεσία Ασύλου στην Κατεχάκη δε θα αντιμετωπίζει την πίεση, η οποία την οδήγησε εξ αρχής στην χρήση του Skype.